

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru mănăstire pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru sîreînătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Nr. 3589 Scol.

CONCURS.

Cu începutul anului școlariu 1888/9 sunt a se conferi din fondurile archidieceșane următoarele stipendii.

1. Un stipendiu de 60 fl. din fundațiunea Francisc-Iosefină pentru un student la scoalele medii.

2. Două stipendii câte de 60 fl. din fundațiunea Cologea pentru studenții de ori ce categoria.

Aspiranții la aceste stipendii au să-și aștearnă suplicele la consistoriul archidieceșan până la 19/31 August. a. c. instruite cu documentele următoare:

a) atestat dela oficiul parochial din comuna, la care aparțin, despre aceea, că sunt români greco-orientali;
b) testimoniu școlastic despre progresul făcut în studii în anul din urmă;

c) atestat medical, că sunt trupesce sănătoși;

d) atestat dela primăria comunală despre pozițiunea socială a părinților și despre starea lor materială;

e) eventual alte atestate recomandătoare.

Sibiu, din ședința consistoriului archidieceșan ca senat școlariu, ținută la 14 Iuliu, 1888.

Consistoriul archidieceșan.

Nr. 3590 Scol.

Au devenit vacante și pentru anul viitoriu școlariu 1888/9 se vor conferi pe calea concursului 15 stipendii câte de 60 fl., destinate din fondurile archidieceșane pentru elevii din despărțământul pedagogic al seminariului archidieceșan de aici.

Concurenții au să-și prezenteze suplicele la consistoriul archidieceșan inclusiv până în 19/31 August st. vechiu a. c. instruite cu documentele următoare:

a) atestat dela oficiul parochial din comuna, la care aparțin, despre aceea, că sunt români greco-orientali;

b) testimoniu școlastic despre progresul făcut în studii în anul din urmă;

c) atestat dela primăria comunală despre pozițiunea socială a părinților și despre starea lor materială;

d) eventual alte atestate recomandătoare.

Sibiu, din ședința consistoriului archidieceșan, ca senat școlariu, ținută la 14 Iuliu, 1888.

Consistoriul archidieceșan.

Sibiu, 25 Iuliu.

De câte ori oameni, cari vor să treacă între oamenii de știință, să pun în serviciul politice de ți — de atâtea ori scrierile lor poartă cel puțin caracterul unilateralității, ca să nu dăcem al parțialității. Un astfel de om se vede a fi și dl Dr. Réthy László — și din astfel de punct de vedere tractează și d sa în țiariul „Budapesti Hirlap” ceștiunea de controversă între grecii și românii din Budapeșta, cari cei din urmă se vede, că nu sunt bine scriși în inima dlui Réthy, nici în a stăpânului său; căci numai așa a putut să urmeze pentru ei o rezoluțiune nefavorabilă, cum a urmat în cauza parochului român din Budapeșta. Să urmărim nițel pe iscusitul domn și să vedem, că încât cunoașce din temeiul afacerile greco-române din Budapeșta, și încât nu!

La anul 1808 românii cer și guvernul central din Viena le acordă dreptul de a-și alege și ei un paroch, care să le servească în limba română — și cererea aceasta era justă la 1808, grecii nu o aflară nici de esagerată nici de o usurpare a drepturilor lor de a fi singuri stăpâni ai bisericei de pe malul drept al Dunărei. De atunci până ați sunt 80 de ani, românii s'au nărăvit bine cu grecii, serviciul se făcea regulat în o duminică, în limba greacă — în altă duminică în cea română, biserica se susținea de toți deopotrivă, denarii românilor nu se mușcau cu ai grecilor și viceversa — și nimenui nu i venia în minte, că cu moartea parochului Ioachim Miculesc se se îngroape și dreptul românilor de a avea parochul lor, mai cu seamă în un timp, când la 1888 de sigur, că în Budapeșta sunt mai mulți români ca la 1808, mai mulți oameni și familii inteligente, tinerime universitară și chiar un consul străin, dar român al unui stat vecin, cu care trăim în relațiuni amicale.

Ei dar altmintrea rezonează dl Réthy și cei de o vedere cu d-sa. Românii din Budapeșta — în scurtă vreme au să romanizeze și pe grecii și pe macedo-români, cari nu sunt de un sânge și de o limbă cu românii cei din Transilvania și România, pe când grecii lăsați de căpul lor, scoși de sub influința românilor, puși cu ei în dușmănie au să facă trebile guvernului și țerei ungurești, au să se maghiarizeze ați mâne, au să fie patrioți mai buni ca românii, cum bunăoară fie ertatul baron Sina, care le-a făcut pod peste Dunăre, cum e tinărul subprocurore regiu Gozdu, care scrie pe sprânceană și alți matadori greco-macedo-români — ear nu români cu legături de rudenie și poate cu legături cu biserica

română din Ardeal, care în butul tuturor asupririlor nu voesce așa ușor a să lăsa capacitatea de a accepta teoriile mai moderne și în special teoria: „minden ember legyen ember és magyar”, ci doresce și ea să-și aibă fi sei concentrați în jurul său, cu limba lor, fără care nu este posibil ca ei să mai țină la religiunea strămoșilor lor; ci lesne o înșchimbă cu cea calvină ori unitară ori chiar catolică.

Aici e buba — aici e durerea, care o ascunde printre șire dl Réthy — și dacă d-sa ca bărbat de știință mistifică adevărul în dragul cătorva greci cu numele, ear de fapt nu sunt decât macedo-români, cari nu s'au putut emancipa de sub influința bisericei grecesce, cum bunăoară nu se putură românii din România emancipa până la Tudor Vladimirescu, și cum nu se putură românii din Ungaria emancipa de sub sârbi până la 1868, și cum nu se pot încă ați emancipa românii din Macedonia și Albania de sub călugării de pe la muntele Athos, cari îi țin în ignoranță, în aservire spirituală, ca să tragă foloase dela ei, să-i despoae de averi, să le impună limba lor în scoale, cum o impuseră în România până nu a trecut George Lazar din Avrig, să i desmeteească pe români din zăpăceala, în care-i băgaseră grecii cu limba lor cea greoaie, neglesă și cu datinele lor cele afurisite și contrare naturalei românului. — Românii sunt un popor de aproape 3 milioane, grecii în Ungaria nici că există, afară de câți va neguțatori macedo-români, cu gârgăuni în cap, că ei sunt grecii — ca și când a fi grec ați ar fi onoare mai mare ca a fi român, ori macedo-român, ori ori ce neam. Românii sub actuala stăpânire nu le e ertat să se misce așa liber ca înainte de aceasta cu 80 de ani, nu le e ertat să-și audă limba lor în biserică, unde și ei au contribuit, cu un cuvânt românii trebuie tractați mojicesce, eacă așa, pentru că sunt români, și pentru că resist cu mare bărbăție la încercările de maghiarisare, pentru că nu ușor vor să fie asimilați de un popor, ce crede că are chemarea de a face și din petri maghiari ori vor oamenii ori nu, ori le place, ori nu le place de legăturile lor de rudenii, de vetrele străbune. E dureros pentru noi a susține în chipul acesta lupta, este imposibil ca să nu ni se amărească țiilele cu șicane de soiul acesta, cum e și afacerea parochului român din Budapeșta, cum e și cestiunea bisericei greco-române din Brașov și cum sunt toate cestiunile, la cari românii sunt interesați, dar a le căror interese sunt jignite și desconsiderate în mod bătătoriu la ochi.

Ei bine — vom suferi și aceasta insultă la adresa noastră, ne vom împretenii și cu ideea de a

FOIȚA.

Andrieu eel răsfațat.

Nu departe de frumoșelul oraș Boeresci în România se află romanticul sat Brătesci.

Nici până în țiua de astăzi nu se află om în Brătesci, ca să știe, că oare pentru ce se va fi dat satului acelaia numele de Brătesci. Destul, că oamenii cei mai bătrâni din sat dau cu socoteala, că dela o familie, ce se chema Bratu, ș'ar fi luat satul numele de Brătesci.

Frumosul sat Brătesci este situat dela Boeresci în spre apus între nesce frumoase și romantice dealuri, pe cari de a dragul să le privești, și a căror continuare formează o coastă din munții cei falnici și cărunți, ce despart Transilvania de România.

În toată lumea tot omul e om, dar în Brătesci, dacă n'are omul bani și avere se priveșce de om slab și calic — fie el de ori și ce naționalitate ar fi, căci cu bani cumperi averi, cumperi cinste și mărire; cu bani deschiiți toate ușile. Ce nu poți face cu bani și avere? poți cumpăra chiar tată și mamă: — cum țișeu, omul, care n'are bani și avere, nu-i om deplin.

Om în lege și 'n scriptură — am putea țiice fără leac de păcat, — în Brătesci nu era decât badea Iacob Brătescu; un om cu dare de mână, bogătanul cel dintâiu în sat, și cum am mai țiice, om, la acărui casă sărăcia nu cuteza să între nici în curte, necum să se uite pe fereastră. Și cum ar fi putut intra, când preste zidurile cele înalte ale curții lui numai pașerile puteau trece.

Casa și curtea lui badea Iacob Brătescu erau, după cum țișeu, închisă cu nesce ziduri înalte, de cari nu sau mai pomenit prin Brătesci — ear ușile cele de fer cu incuetorile cele tari, pădătorii cei todeuna la postul lor, nu prea lășau să între în curte alți oameni decât cei ce erau cunoscuți de oameni buni și de omenie prin jurul Brătescilor.

Grădina lui badea Iacob, căci așa-i țiiceau oamenii din Brătesci, era paradis pe lângă grădinile altor oameni: nu era pom cunoscut, care să nu-l afli oltoit în grădina lui; nu era legumă ori floare, care se nu o fi cultivat nu atât el cât nevăștuța lui Dochia — o femeie, carea nu avea păreche, necum în Brătesci, dar' nici într'un corn de țară, cum țiice românul.

Badea Iacob ocupat cu alte multe afaceri nu'i prea iertau împregiurările ca să se interesze așa de mult cu d'ale grădinei, deși lui îi plăcea, când dimineața putea da câte odată roată printre pomi cei albiți ca neaua de flori și mai târziu încărcați

cu tot felul de poame, una mai rumenă și mai gustoasă ca cealaltă, așa, încât își venea să le mănăci cu ochii.

Era fâlos badea Iacob cu nevasta sa, căci era harnică și străduitoare ca o albină, era frumoasă și dragălașe ca o ți frumoasă de primăvară, și el o iubia din tot sufletul său, — dar' am putea țiice cu drept cuvânt, că era mai fâlos cu stogurile sale de grâu ca aurul, înalte cât turnurile, și largi de puteai în'orace carul cu 8 boi pe ele, și pe grajdurile sale îndesate de boi, vaci și armăsari, care de care mai frumoși.

Nu era neguțator de vite, care mergea la Boeresci, să nu tragă și până la Brătesci, să vadă averile lui badea Iacob Brătescu, și de se poate se și târguiescă din hergelia lui doi calușei de ham, o vacă bună de lapte, sau alte animale de prăsilă, cum nu se mai afla la mulți.

Neguțatorii mari, cari veniau la Boeresci, nici nu prea aflau ei alt loc mai acomodat de a trage ca la badea Iacob Brătescu, căci casa și masa lui erau totdeuna deschise pentru aceste voiagiuri.

Trecuseră deja trei ani, de când badea Iacob și cu Dochia sa trăiau în acest eldorado pământesc, și nu sciau, ce e lipsa și necazul, căci afară de lapte de pasere, ori ce le ar fi poftit inima, aflau. Dară cu toate acestea juna păreche nu era destul de fericită: aveau și ei o dorința, și le părea, că nu li se

nu auđi dulcele vers al limbei noastre în biserica din Budapesta, și toate aceste le vom face în dragul păcii, fără a ni se putea însă smulge din pepturile noastre credința, că o se vină timpuri și mai fericite, în cari puternicii Țilei de ađi se vadă odată mai limpede ca acum, se judece mai cu sânge rece, și se recunoască, că neîndreptățitu-ne-au, asupritu-ne-au chiar pe toate terenele vieții publice numai și numai, căci am fost și am voit să fim români, și venind acele timpuri, se vor restabili alte relații între noi, și lucrurile vor fi privite de cum sunt, și nu de cum le vedă ađi nisce oameni, în al căror creeri înferbântați nu există pentru români decât umilire și înjosire împreună cu călcarea de drepturi eserciate în decurs de Țeci de ani, sub absolutisme grele și crâncene, ca să fie sterse de guverne liberale și de oameni, cari ar voi bucuroși să fie campionii culturii în orientul Europei.

Revista politică.

Provinciile ocupate de monarchia noastră, Bosnia și Hertegovina, prosperează pe toate terenele. Aceasta o dovedește mai cu seamă un autograf al Maj. Sale monarchului nostru, adresat ministrului Kallay. Prin acest autograf Maj. Sa își exprimă mulțămirea Sa ministrului, căci ș'a pus toată silința a sădii în provinciile ocupate principii adevărate, pe al căror temeiu prosperarea se face cu pași repeđi. Ministrul a știut să împace interesele tuturor, încât binele și mulțămirea populației este asigurată. Ansă la prea înaltul autograf a dat raportul, ce l'a asternut Maj. Sale Alteța Sa principele de coroană Rudolf, referitoriu la călătoria, ce o a făcut în acele provincii.

Foile din Gratz împărtășesc, că prin un patent preainalt al Majestății Sale, datat în 29 Iuliu a. c., dieta din Stiria e conchiemată pe 27 August a. c.

În Țilele trecute s'a publicat în Țiariul vienez „N. Fr. Presse“ un articol intitulat: „Propaganda națională în Macedonia“. Acest articol e scris în spirit fanariotic grecesc și apostrofează pe Apostolul Mărgărit, ca pe cel mai mare agitatoriu din peninsula balcanică și care a fost decorat de sultanul, pentru meritele lui obținute pe acest teren. Țiariul din București „Românul“ ia în apărare pe frații nostri dela Pind și Balcani, respingând toate insinuațiunile nedrepte și primejdioase ale foaiei vieneze. Pentru ce oare gazeta vieneză nu voește să priceapă, că precum grecii și bulgarii se silesc a avea scoale prin toate părțile, pe unde sunt locuitori greci și bulgari, tot astfel pe căi pacinice și legale, români voesc a avea și ei scoli românesce. Dacă guvernul din Constantinopol decorează, după ordinul sultanului, pe Apostolul Mărgărit și pe fiul său, aceasta probează, că Turcia e ađi convinsă de loialitatea românilor și de fătăria grecilor, cari n'au voit nici odată să scie, că nu numai ei locuiesc în Macedonia — Și pentru a ne resuma — Țice numita foaie, — noi credem: că ađi turcii vedă mai lămurit cele ce se petrec în Macedonia; că cunosc încărând silințele grecilor și silințele bulgarilor; că români credincioși sublimei Porți nu vor decât să se lumineze și să scie bine, care le este adevăratul interes în peninsula balcanică.

Dispozițiunile privitoare la călătoriile, ce le va mai face împăratul german, par a fi stabilite. Pentru luna lui August este pausă; în Septembrie va călători împăratul la Elsația și Lotaringia; de acolo la Baden Baden, unde se va întâlni cu regina din

Anglia, Victoria; de acolo la Viena, unde va cerceta pe monarchul nostru; din Viena va sosi la Roma ca oaspe al regelui Humbert în Quirinal, și cu aceasta ocaziune va face o vizită Ți papei, după cum făcuse și părintele său. Mai rămâne dar, dacă e corectă această programă, să se ficseze și timpul pentru contra-visita țarului la Berlin, ce pare a fi pe la începutul lui Septembrie. Conform acestui program o întâlnire a împăraților rămâne deci problematică, mai curând se poate accentua un congres cu scop, ca să reviduiască tractatul de Berlin.

În toate părțile s'a răspândit o proclamațiune cătră „națiunea albanesă“ în limba albanesă și romană. Descendenții vechilor pelasgi vor să se scuture de greci, să-și eserchieze drepturile lor, rămânând credincioși și loiali sultanului. Spre scopul acesta aduc de exemplu pe români și provoacă pe românii din peninsula balcanică a lucra mână în mână pentru ajungerea scopului comun. Eată câteva pasage: Noi albanezii suntem descendenții vechilor pelasgi, și păstrăm încă aproape intacte toate obiceiurile lor. Omer însuși cu Iliada sa și datinele timpului său trăsese în mijlocul nostru; și chiar astăzi albanezul mai crede, că onoarea și averea se câștiga prin răsboai, după cum Țice nemuritoriul poet. Pentru aceasta la ori ce ocaziuni am fost totdeauna cu mâna pe armă, arătând lumii, că ne place onoarea și vitejia; eată dar în ce constă barbarismul și sălbătăcia noastră. Voi știți fraților, cine sunt acești calomniatori! sunt chiar iubitorii ortodocși, frați întru Christos.... Trebuie să scoatem lumea civilizată din eroare și să i dovedim, că maiortatea populației în Albano Macedonia este albanesă și romană, ear nici de cum greca sau slavă, după cum le place multora să creadă. Acești frați în cruce sunt inamicii noștri cei mai neîmpăcați, la care suntem mai mult ecspuși și cărora noi singuri le-am dat viața și chiar astăzi le dăm bunul și averea noastră pentru a le o întrefinē pe a lor... Cerurăm azil la persoane înalte ale României, grație acestor nobile și generoase suflete, ear aduserăm societatea în viață: după aceasta se tipăriră cărți și se deschiseră scoli, și corespondența începă în dulcea și frumoasa noastră limbă, cu un cuvânt făcurăm primul pas pe calea progresului. Să nu vă descurăgiați dar fraților albanezi de intrigile și pedecile dușmanilor, cari lucrează în umbră ca să rămănem tot în întunerecul nesciinții, în care ne au afundat, căci ei știu bine, că numai astfel nu vor putea jefui și desnaționaliza, răpindu-ne cele mai scumpe tesauze din lume, numele și limba. În timp de resbel mai multe milioane de lire se scurg în Grecia, pe lângă ostașii, cari merg cu Țecile de mii și se ucid pentru ei, n'ar fi mai nemerit ca banii acestia să treacă în România, care are mai mare dreptate de cât Grecia?, și acum e oportun. De acum înainte, să ne punem la lucru cu cea mai mare energie, ori ce discuții sunt zadarnice, ori ce moment perdut poate să fie fatal pentru noi; voim să trăim, și pentru ca să trăim ne trebuie lumină, lumina o vom avea numai dacă vom voi, un vechiu proverb Țice: voește și vei putea, lumineazăte și vei fi. Așa dar lumină cerem înainte de toate. Sunt 450 ani, de când trăim sub imperiul Otoman străin de limbă și naționalitate, stăpân pe viața și ecsistența noastră, nu ne-a atacat nici odată averea, drepturile, limba, naționalitatea și obiceiurile antice, care sunt cel mai scump tesaur al unei națiuni, precum și armele, care pană astăzi le purtăm cu fală la cingătoare; și dacă une ori am făcut greșala de a ne revolfa în contra monarchului nostru, aceasta

am făcut'o îndemnați fiind numai de clerul grecesc, vecinul inamic al împărății musulmane, pe care l' subminează pe toate căile de sute de ani servindu-se de noi ca de nisce instrumente spre a-și ajunge la criminalul scop... Să nu uite frații albanezi, că Dđeu a creat națiunile înainte religiilor, deci naționalitate este înainte de toate! Am ajuns în trista pozițiune, în care erau românii acum 100 ani, când le era rușine să spună că sunt români, numai mojiicii opincari se mai numiau după adevăratul lor nume; atât de departe fi aduseră fanarioții prin uneltirile lor, astăzi români sunt români și au mai multă valoare decât grecii... ei sunt mândri de originea și naționalitatea lor, de ce n'am fi și noi de a noastră, atuncia lumea ne va stima și respecta. La Patriarchia din Constantinopol s'a făcut deja cererea să se permită a se face serviciul divin în limba poporului albanes, dacă nu vom isbuti a căpăta acest drept, nu perdem un moment speranța, căci dreptatea este cu noi, și dreptatea va triumfa. Făcem dar un călduros apel la toți oamenii iubitori de dreptate, progres și cultură, să contribuie cu obolul lor la fondarea unui organ de publicitate, prin care să putem răspândi lumina și adevărul; acesta va fi întâia peatră fundamentală a marelui edificiu național și cultural, și națiunea albanesă va înscrie cu litere neperitoare pe frontispiciul acestui templu numele fondatorilor lui. În scurt timp după aceasta vom scoate la lumină și o „Revistă literară și istorică“ tot în limba albană și română, primele începuturi în limba națională, în care vom descrie istoria morăvurile, și literatura noastră.

Cestiuni scolare.

„Normativul scolariu“

(Observări asupra planului de învățământ din studiul religiunii.)

Prea Veneratul consistoriu archidiececan prin circulariul seu Nr. 3195 Scol. din a. c. a designat pentru desbatere în conferențele învățătorești următoarea temă: „Observatu s'a dela introducerea Normativului scolariu vre o dispozițiune a lui, la a cărei esecutare întimpinăm greutăți, cari nu se pot delătura, și anumit, cari sunt dispozițiunile de natura aceasta? În cazul acesta ce modificări ar fi să se facă la o eventuală reviduine a acestui Normativ?“

Această temă este de mare însemnătate, fiindcă are de obiect pe regulatorul vieții scoalelor noastre confesionale și prin urmare merită, ba chiar trebuie, să ne ocupăm de ea nu numai în cercuri mai restrinse, ci și în publicitate. Căci — nu încape îndoială — sunt în Normativul scolariu destule dispozițiuni, cari de loc sau numai cu mari greutăți se pot esecuta și aceste dispozițiuni, precum și greutățile, ce se opun la esecutarea lor, sunt destul de bine cunoscute acelora, cari au avut de a face cu dănele. Ar fi deci foarte de dorit ca învățătorii și directorii scolare să se pronunțe și dănele în cestiunea aceasta atât de importantă în public, să arete, ce nu se poate esecuta și de ce, și cum ar fi mai bine să se reguleze cutare ori cutare cestiune. În chipul acesta s'ar prepara terenul și s'ar aduna material destul pentru desbatere în conferențele învățătorești.

În cele următoare ne vom ocupa numai cu o parte a „Normativului“ și anume cu planul de învățământ din studiul religiunii. Înainte însă de a cerceta, dacă e bun sau nu actualul plan de învățământ,

va împlini nici odată, căci multe's și feliurite necasurile dreptilor,

Nu era Ți lăsată de Dđeu, în carea lelea Dochie să nu fi suspinat cel puțin odată, nu odată se înțempla, ca vedând ea vr'un copil din copiii vecinului Țincuș sau vre-o fetiță de a lui Ciuciulete să nu-Țice o lacrămă, — pentru-că veđi Doamne, pe ea n'o norocise Dđeu cu copii!

Dochia deci era superată în inima sa, și supărarea creștea din ce în ce și prindea rădăcini tot mai afunde în inima ei.

Ar fi dorit ea din toată inima să fie odată mamă; ar fi dorit ea să aibă la siul său singurul și scumpul odor, ce poate fericii pe femeie, un copil, și tocmai această dorință ferbinte a ei părea după cum Țiseiu, că nu-o să se mai împlinească în veci...!

Era o seară frumoasă din luna lui Maiu. Pentru Dochia poate cea mai frumoasă și mai plăcută din câte o fi avut până aci!

În aceea seară sedé ea cu Iacob soțul seu în coridorul cel larg, care jur împregiur era încărcat de flori puse și sămănate de strădalnicele ei mănufe.

Ca o porumbiță desmerdată săria Dochia de nespună bucurie, că are să devină mamă, și spunea ea cu un vers atăta de dulce și plăcut soțului seu simțemintele sale, încât acesta era îmbăt de fe-

ricire, care foarte rar se dă să o aibă omul pe pământ.

În această fericire petrecură ei toată draga de seară, abia așteptând, să vadă cu ochii visul dorințelor lor.

Era presara din 30 Novembre a. 18 . Pe stradele din Brătesci era un sgomot ne mai obicinuit, era un șir de trăsuri din Boeresci și de prin satele vecine, cari aduceau o mulțime de familii, alese cum se Țice, toți pretini de ai lui badea Iacob și ai Dochiei, cari tocmai se pregăteau pentru botezul fiului lor cel întâiu născut!

Badea Iacob era crescin bun: om cu frica lui Dumnezeu, cum sunt toți românii, că și ține lucrul mare a nu merge în o duminecă sau sârbătoare la sfânta biserică și încă cu mâna goală, — baremi o liturghie de prescuri sau alte daruri, — nu s'ar fi dus badea Iacob, Doamne păzesce!

Nu vă vor a prinde mirarea, dacă el, care scia toate sărbătorile și toți sfintii nu voia să asculte de cei cel sfătuiari să dea sfătuirii său nume ca Eugen, Valeriu, Aurelian etc., ci ținea morțis la numele de Andreiu, căci veđi doamne, era tocmai Țiua de sfântul Andreiu, pe când se hotărise Țiua pentru botezul pruncului lui. Mai aveau ei afară de acesta și un alt motiv: Se încăpăținase adecă badea Iacob, că pe tatăl soției sale încă l'a chemat Andreiu și el voia prin acesta să facă o plăcere soției sale,

dând fiului lor numele de Andreiu. Deși lelea Dochie ar fi voit bucuroși să pună un nume mai modern, față cu încăpăținarea lui badea Iacob, ea a trebuit să cedeze de astădată, că scia ea, că soțul ei scie ce face.

În Țiua următoare casa lor s'a prefăcut în un adevărat raiu pământesc, și cum se nu, când amic cu amic se desfătează în casa amicului lor, care îi primese cu multă bucurie. O masă întinsă în un salon mare și spațios era destinată pentru publicul ales venit dela Boeresci, — ear sătenii formau un alt grup pitoresc la o altă masă, lungă ca curtea lui badea Iacob. ÎȚi era mai mare dragul să privești cu câtă voce bună erau oaspeții, vedând, că badea Iacob și lelea Dochie au ajuns la culmea fericirii lor.

Măncări și beuturi din cele mai alese și gustoase sau servit la aceasta ocaziune — și șirul toastelor, cari n'au putut să lipsească, l' întrerupea câte odată o bandă de musicanți, anume ađuși din Porcesci, un oraș, unde fi Euterpiei sunt bine reprezentați.

Este de prisos a mai spune, că șirul toastelor l'a început preotul Ciuciulete din Brătesci, un om bine vedut nu numai la casa lui badea Iacob ci în toată comuna Brătesci; pentru că preotul era după cum Țiceau oamenii din Brătesci om de sfat: de a lui învățături și sfaturi, dacă îi voiai binele, trebuia

țământ, fie-né permis a aréta pe scurt, ce însemnătate are și ce poziție i se cuvine studiului religios între celelalte obiecte de învățământ.

Valoarea sau vrednicia unui om se cunoaște din faptele lui. Cel ce săvârșește fapte bune, se dice, că e om bun, om vrednic etc.; cel ce face fapte rele, ori nu face nici bune, nici rele, nu merită numirile de mai sus; acela se numește om rău, nevrednic etc. Faptele omului sunt efectul *voinții* lui, eără voința rezultă din totalitatea și raportul ideilor cuprinse în conștiința omului. Voința însă poate fi îndreptată spre bine sau spre rău, după cum sunt motivele, cari o determină, sau factorii, dela cari atâră formarea ei. Cunoașterea acestor factori și preste tot a formării voinții este de foarte mare însemnătate pentru educător, căci numai așa poate ști, ce mijloace să aplice în educațiune, spre a îndrepta voința elevilor spre tot ce e bun, frumos și nobil.

Nu e destul însă cu atât. Elevul trebuie deprins a judeca asupra voinții sale sau asupra voinții (ori voințelor) altor oameni. Din raporturile de armonie ori disarmonie, ce presintă voințele oamenilor, rezultă ceea ce numim *judecată morală*. A căuta și a contempla cu elevul diferitele raporturi ale voințelor omenesci, însemnează a desvolta și ageri judecata, și a întări conștiința morală a elevului și prin aceasta a contribui la formarea caracterului lui moral. Ear pentru formarea caracterului moral, religiunea este de cea mai mare însemnătate.

Cel ce face binele numai pentru-că așa-i place lui Dumnezeu, și pentru ca să dobândească viața de veci, acela este încă departe de moralitatea adevărată, dar se deprinde a se opune boldurilor momentane, a judeca și a urma cerințelor ideale. Cu timpul poate ajunge acolo, ca să urmeze cerințelor ideale chiar și numai pentru demnitatea lor. Dar ajungă omul la un grad cât de înalt de moralitate, nu se poate lipsi de razimul religiunii. El trebuie să vrea binele; ear voința numai atunci poate avea loc, dacă se poate prevedea urmarea ei. Fără de a prevedea sau a ști, că reușește ori nu, voința nu poate avea putere, și prin urmare nici nu se va manifesta prin faptă. În viața adese ori venim între împregiurări de acelea, unde — am putea dice — disperăm în privința rezultatului bunelor noastre intențiuni. Și cu toate acestea trebuie să voim! Ce va da putere voinții noastre? Ce ne va îndemna să facem, cu toate că ne îndoim de un rezultat bun? Credința celui prealalt ne va da putere și indemn, speranța în ajutorul Aceluia „ale cărui instituțiuni înțelepte au de scop, a ridica binele la dominațiune în noi și în societate,” (Ziller,) ne va fi călăuză pe calea faptelor bune. Eată dară, că religiunea e factorul principal la formarea caracterului moral.

Dacă copilul se lasă în voia sortii, se poate foarte ușor întempla, ca influințele naturii esterne și raporturile sociale, în cari trăește, nu numai să contribuie la formarea caracterului moral, ci încă să-l strice, îndreptându-i voința spre fapte rele. Trebuie dar ca copilul să nu fie lăsat în voia sortii, ci prin educațiune trebuie îndreptată voința lui spre bine. Aceasta se face prin aceea, că se întregesc experiența câștigată din atingerea nemijlocită cu natura, și se întregesc, eventual se îndreaptă raporturile sociale ale elevului. Această parte a educațiunii este *învățământul* (instrucțiunea). Învățământul și educațiunea nu se pot despărți unul de altul. Ele stau în cea mai strânsă legătură!

să te ții ca orbul de bătă, apoi badea Iacob da mult pe sfaturile cele bune, de ar fi venit ele ori și de unde, dar cu atât mai virtos da, când acelea veniau dela preot, căci scia dîsa românului: Cine nu primesce sfat, nu e deci nici de ajutorat; și, sfătuesce cu cel mic și cu cel mare, și pe urmă hotărește tu însuși.

Eroul dîlei — eroul sârbătoarei era micul Andreiu! Părinții trupesci și sufletesci precum și alți onorațiori toți au trebuit să fie postpuși acestui smeu din povești, pentru-că Dochia bucuroasă ar fi dat ce are pe lume mai scump: avere, viață chiar, dar pe Andreiu al ei, pentru un corn de țară nu!

Bucuria lor în această dîi ajunse la culme. La masă nimenea din oaspeți n'a rămas neobservat de badea Iacob, care sta de vorbă cu ei. Sătenii mîncară, beură și și petrecură, cum nu s'a mai pomenit prin Brătesci, căci părinții lui badea Iacob, D-șeu s'îi ierte, nu dădeau mese de acestea, poate lumea p'acele timpuri nu era așa învățată ca acuma.

Însă toate au un finit. Așa se fini și sârbătoarea botezului fiului lui badea Iacob, și oaspeții aleși veniți din toate părțile, se duseră fiecare la ale sale, mulțamiți și cu voce bună, că au asistat la încreștinarea unui fiu, care era să fie merit a completa lucruria și fericirea lui badea Iacob și a lelei Dochie.

(Va urma.)

Am dis, că învățământul are chemarea a amplifica experiența și raporturile sociale ale elevului. Pe noi ne interesează de astădată partea privitoare la întregirea raporturilor sociale, din cari se nasc diferitele sentimente între oameni, și cari sunt chemate a servi ca elemente pentru judecata morală. De unde să se ia partea aceasta de învățământ? Din istorie, carea are de obiect pe oameni, raporturile și acțiunile lor. Fînd că învățământul referitoriu la întregirea cercului de experiență își are de obiect științele naturale, fiind-că învățământul ce are de a întregi raporturile sociale are de obiect pe oameni, ideile și acțiunile lor, și fiind-că valoarea unui om atâră dela caracterul moral, urmează, că învățământului istoric*) i se cuvine locul prim între obiectele de învățământ. „Chiar și pentru a paralisa egoismul trebuie să formeze raporturile omenesci obiectul principal al întregului învățământ în ori și care școală“ — dice Herbart**)

Oamenii însă nu s'au pus în raport numai între sine, ci și cu ființa cea prea înaltă: cu D-șeu. Istoria raportului dintre om și D-șeu se află în s. scriptură: în biblie. De aici se va lua deci obiectul învățământului din religiune.

(Va urma.)

Varietăți.

*) (Asociațiunea transilvană.) Din Abrud ni se comunică: Adunarea generală a Asociațiunei transilvane pentru literatura și cultura poporului român a fost foarte bine cercetată. Ședințele s'au încheiat luni. Tacse s'au încasat preste 1300 fl. v. a. Președinte s'a ales d-l George Barițiu; vice-președinte Preac. Sa d-l vicariu Nicolau Popea; Gerasim Candrea, cassariu; d-l dir. sem. Ioan Hannia, membru în comitet; Dr. P. Span, bibliotecariu.

*) (Personal.) Ilustritatea Sa Înalt Presântitul d. episcop din diecesa Caransebeșului, Ioan Popasu, după folosirea băilor dela Carlsbad în restimp de o lună, s'a reîntors Joia trecută cu trenul accelerat la Caransebeș.

— Ilustritatea Sa Înalt Prea Sântitul episcop din diecesa Aradului, Ioan Mețian, carele a petrecut mai multe dîle în cercul rudeniilor din Zărnesci, s'a reîntors Vinerea trecută în Arad.

*) (Principele de coroană în Ardeal.) Pentru vênetoarele obicinuite dela Gurghiu, Pauninger, conducătorul principal al vênetoarelor a primit ordin să facă pregătirile de lipsă. La aceasta vênetoare va lua parte și principele de Walles, moștenitorul de tron din Anglia, precum și principele Filip și principesa Louisa Coburg. Pădurarii au raportat, că numărul fearălor-sêlbaticice s'a înmulțit foarte tare. Vênetoarea va fi înbelșugată mai ales în urși, lupi, porci sêlbaticice și căprioare.

*) Alteța Sa Archiducele Albrecht ș'a sêrbat în 3 l. c. n. dîua născerii. Archiducele a împlinit tocmai 71 de ani. Cu aceasta ocaziune bêtărul mareșal campestru a primit o mulțime de felicitări. În decursul acestei sêptemăni va călători în Boemia, unde va începe pregătirile cele mari pentru manevrele de toamnă, la cari vor lua parte Maj. Sa monarchul, și Alteța Sa principele de coroană.

*) (Ajutoriu.) Ministrul de interne, după raportul comitetului suprem Andreiu de Bethlen, a dărnit pe seama celor păgubiți de grindină din Feldioara și Bod 200 fl. v. a.

*) (Distincțiune) Regele Sêrbiei Milan, a decorat pe dl Emil Ghica, fost ministru plenipotențiar al României la Belgrad, cu marea cruce a ordinului „Tacova.”

*) (Duel.) În 18 Martiu a. c. a avut loc un duel cu sabii între studenții de medicină: Aurel Anca și Iuliu Cusar. Ambii au fost răniți. Tribunalul din Cluș ia condamnat acum la câte trei luni închisoare de stat.

*) (Reuniunea de cântări „Tipografia.”) Sâmbătă seara a dat aceasta reuniune în pavilionul dela „Hermannsgarten” o producțiune cu program ales. Succesul material nu e tocmai îmbucurătoriu; succesul moral a fost preste așteptare. Corurile au întimpinat aplauzele publicului și unele piese au trebuit repetate. Petrecerea socială a fost veselă. Capela orașenească ca totdeauna așa și astădată a executat cu mare precisiune piesele.

*) (Frecuența Vienei în luna lui Iuliu.) În luna lui Iuliu s'au incuartirat în hotelele din Viena 25 027 de persoane strêine. Numărul cel mai mic al oaspeților sosiți în Viena este cel din prima

*) Sub „învățământ istoric” nu înțelegem numai inv. din istorie în înțelesul propriu, ci și învățământul din religiune, care încă este în mare parte istoric și contribuie în prima linie la formarea caracterului moral. Aici ne ocupăm numai cu cest din urmă.

**) XI p. 198. Ediția Hartenstein.

Iuliu cu 627 persoane; cel mai mare în 16 Iuliu cu 1054. — Regele Sêrbiei, Milan, încă petrece în capitala monarchiei noastre dimpreună cu principelo de coroană sêrbesc.

*) (Esposițiua din Paris.) Pentru esposițiunea din Paris s'au început în România sêrbări date de societățile cooperative române pentru adunarea unui fond necesariu; în fie care oraș s'a compus un comitet; dl Ciurcu încă petrece în România spre acest scop.

*) (Turnul Eiffel.) — Până ađi în lume nu s'a făcut încă o construcțiune mai înaltă ca 169 metri; acesta este monumentul ridicat la Filadelfia lui Washington. Ca să ne facem o idee de proporțiunea ce va avea turnul „Eiffel,” merit pentru esposițiunea din Paris, credem, că este bine să arătăm, care sunt cele mai înalte construcțiuni în Europa până astăzi, vom cita pe cele mai însemnate din diferite țări

Invalidii din Paris are o înălțime de 105 metri; Sfântul Petru din Roma este de 132 metri; catedrala din Strasburg de 142 metri; vârful turnului catedralei din Colonia de 159 metri.

Turnul Eiffel va fi de 300 metri. El este așezat în fața podului Iena, în fața Trocaderului. Acest turn va fi de fer; greutatea lui s'a calculat, că se ridică la 3 milioane chilogramme; suprafața ce ocupă la baza lui este de 100 metri pătrați. — La 60 metri dela pământ va fi un etagiu încungiurat cu geamuri, cu galerii de 15 metri jur împregiur, unde va fi un restaurant; la 117 metri va fi o a doua galerie de 30 metri de lățime, în giurul construcției principale iarăși cu geamuri; acolo va fi al 2-lea restaurant. În fine, în cel din urmă etagiu, va fi o sală de 60 metri pătrați.

Din înălțimea acestui turn se poate vedea până la Rouen și munții din departamentul Cote-d'or.

Suirea se va face cu ascensorii, care sunt în număr de 4, numai până la 117 metri; dej aci în sus nu sunt decât 2 ascensori, și scări, astfel că se poate cineva urca și pe scară. S'a calculat, că se poate urca pe dîi 15 până la 20,000 persoane, care au a plăti până la al 2-lea etagiu câte 2 franci, iar cei ce vor să se suia până la vârful trebuie să plătească încă câte cinci franci.

În fie-care etagiu vor fi așezate lunete cu vederi mari, care vor fi puse la dispozițiua vizitatorilor.

S'a calculat puterea de resistință contra celor mai mari furtuni, ce au bătut în Paris; și dacă s'ar întâmpla să vie o furtună cu o putere de 150. kilograme pe metru pătrat, toate edificiile din Paris vor fi derimate, ear turnul Eiffel va sta în picioare, și are o resistință de 250 kilograme pe metru cub. Ca să se ferească de trăsnete s'a pus un paratoner, și s'a căutat să se pue în comunicație cu apa de sub pământ, fie care din picioarele ce constituie turnul.

O comisiune compusă din dd. Becquerel, Mascart și Berger a controlat această lucrare. Ca să se evite amețala lucrătorilor pe timpul, când se execută construcțiunea, s'a luat dispozițiua ca dela înălțime de 60 metri să se închiță cu scânduri împregiur, astfel că lucrătorii nu pot vedea de cât în sus.

Acest turn s'a calculat că va costa între 5 și 6 milioane. Statul a venit în ajutoriu cu un milion și jumătate; proprietariul turnului va putea să exploateze singur, pe seama lui acest turn, și comuna Parisului îi acordă de a-esploata în 20 ani, după care va rămêne gratuit comunei.

Dărîmarea turnului, după asigurările constructorului, se poate face cu ușurință și ferul din el va produce pentru comună o sumă minimă de 500.000 franci.

Întreținerea nu va costa de cât 20.000 franci, trebuincioși pentru vâpsirea ferului ca să nu se ruginească.

După cât s'a calculat, probabil că numai din suirea în turn se poate încasa minimum 60.000 pe fie-ce dîi, dacă calculăm, că esposițiua va dura 150 dîle vom avea ca venit probabil suma de 9 milioane. Venitul rezultat din restaurant, lunete etc etc. se poate ridica probabil la suma de peste un milion.

„Națiunea.”

*) (Un escroc american.) Americanii ne întrec în toate, chiar în escrochii; de acolo ne surprind prin întreprinderea lor colosală. În ultima sa călătorie prin orașele Americii, d-na Adelina Patti era așteptată în capitala Mexicului. Un escroc american anume Beuson profită de aceasta împrejurare pentru a face o mică afacere. Veni la Mexico sub numele de Majer și se dedu drept impresariu al vestitei cântărețe. Luă cu chirie o sală, și încasă pentru 30.000 de franci subscripțiuni. Apoi și luă bi-nișor banii și pleca la New-York, unde ducea o viață de prinț.

Guvernul mexican ceru însă extradarea lui de la guvernul Statelor-Unite. Dat pe mâna autorităților-mexicane, Beuson se hotărî să se sinucidă. Se prefăcu, că e bolnav, și pe când un soldat îl conducea la celula sa de irfirmărie, el sări peste rampa scării și cădu din al doilea cat la pământ. Și rupse coloana vertebrală și muri preste câteva oare.

Loterie.

Sâmbătă în 4 August, 1888.

Timișoara:	88	74	51	10	3
Viena:	14	82	34	71	48

Nr. 371. [1873] 3—3
CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a treia Porumbacul superior-răsăritean, protopresbiteratul Avrigului, se escrie prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele parochiali sunt:

1. Folosirea porțiunii canonice parte arătoriu, parte fânaț 52 fl.—
 2. Dela 140 familii câte o zi de lucru à 40 cr. 56 fl.—
 3. Dela botezul D-lui 28 fl.—
 4. Dela molitvele de preste an, precum și pentru sântele Paști 18 fl.—
 5. Stolele dela botezuri, cununii, înmormântări și alte funcțiuni preoțesci satorite toate în ședința sinodului parochial extraordinar ținută la 29 Iunie a. c. dau un venit anual de preste 146 fl.—
- Suma 300 fl.—

Doritorii de a ocupa aceasta parohie au a-și subterne cererile concursuale instruite conform dispozițiilor statutului organic și regulamen-

tului pentru parochii din 1878 la oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului (posta Avrig, Felek) până la termenul susindicat.

Avrig, 10 Iuliu, 1888.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului.

Ioan Cădea,
protopresbiter.

Nr. 206. [1874] 3—3
CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan în parochia Ormindea tractul Zarandului pe lângă neputinciosul paroch Simeon Băcilă, pe baza încuviințării Ven. Consistoriu dto 31 Maiu a. c. Nr. 2174 B, se escrie prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

Jumătate venitele parohiei de cl. III-a, cari dau pe jumătate suma de 218 fl. v. a. la an.

Doritorii de a compete la acest post au a-și așterne petițiunile lor la oficiul protopresbiteral gr. or. el Zarandului în Brad, instruite conform statutului organic și regulamentului

congresual pentru parochii din 1878 până la termenul susindicat.

Din ședința comitetului parochial ținută în Ormindea la 19 Iunie, 1888.

Vidi: **Ioan Crișian**, președ. adhoc.

Vasiliu Damian, **Georgiu Ignaton**,
protopresb. notariu.

Nr. 119/888. [1883] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor două învățătoresci la scoala confes. gr. or. populară, Sugag, se escrie concurs cu termen până la 15 August a. c.

Emolumentele sunt pentru ambii învățători 200 fl. v. a. cortel și 2 stângini de lemne.

Dela concurenți se cere să fie cântăreți pentru a cânta în Dumineci și praznice în o strană și calificați după lege.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Sebeș 16 Iuliu, 1888.

Ioan Tipeiu,
prot.

Mr. 367. 1888 [1884] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor de învățători la scoalele gr. or. din comunele mai jos numite se deschide

concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare.

1. Apoldul superior. Salariu fl. 200, cuartir în edificiul scoalei și 5 orgii de lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ.

2. Brosceni salariu 200 fl.

3. Poiana salariu 300 fl.

Reflectanții la aceste posturi sunt avisați a-și înainta cererile concursuale, instruite conform legilor în vigoare, la adresa oficiului protopresbiteral al tractului Mercurii până la termenul indicat.

Oficiul protopresbiteral al tractului Mercurii.

În conțelegere cu comitetele parochiale respective:

Merurea, la 13 Iuliu, 1888.

Ioan Droc,
protop.

[1878] 2—3

Doi învățăcei

se primesc în **covrigăria** lui **Stefan Moga** în Sibiu, strada Bahngasse Nr. 4.

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„**Amicul Familiei**“ Diariu beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 di a luni în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articlii sociali, poezie, romane, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tratează chestiuni literare și științifice cu reflecțiuni la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte populațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grigile vieții; și peste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„**Preotul Român**“ Diariu bisericesc, scolaric și literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ coale; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre Dumineci, sârbători și diverse ocașuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolarică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— **Colectanții primesc gratis tot al patrulea esemplariu.** —

— **Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere** —

➡ **A se adresa la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.** ➡

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura propriă:

Apologie. Discursiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înverdate și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei românești în vorbire și scriere înverdate și apretiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericesci la toate sârbătorile de preste an de I. Papiu. Un volum de preste 26 coale. Acest op de cuvântări bisericesci întrece toate opurile de acest soi apărute până acum — având și o notiță istorică la fie-care sârbătoare, care arată timpul întroducerii; fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sârbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzarul. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Poterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul perdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novejii: „Idealul perdut“ — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sicastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Brandă sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulidia. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluț. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de recepte din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de scoală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op, întogmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl și recomandăm. mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramata limbei române pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Mar. I aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, prof. gimn. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, drosesor. Op aprobat și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nr. 48518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprindând compozițiuni de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuița cu mult folos de către preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu me uita. Colectiune de versuri funebrale, urmate de iertățiuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în scoala populară pentru învățători și preparandii. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sântei Vergure Maria a Născătoarei de D-șen urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui esemplariu spedit franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistola D. N. Iisus Christos. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 15 cr.

[1765] 32—50